

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 97. szám
1990. április 26., csütörtök

POLITIKAI NAPILAP

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ára: 4,30 forint

A renitens Észtország

Úton a Közös Piac felé? — Kovács Ádám újra lép
A magánfuvarozók is reménykedhetnek

Az MDF gazdasági szakértője, Bethlen István szerint a Közös Piacnak is érdeke, hogy Magyarország csatlakozzék hozzá. E megállapítás tényleg optimistának tűnhet más szemlélethez szokott fejünknek, ám lehet, hogy sok igazság rejlik benne. Az utóbbi esztendő változásai ugyanis várhatóan sokkal messzemenőbben átrendezik hosszabb távon a nemzetközi viszonyokat, mint amilyen méretű változásokat jelen pillanatban el tudunk képzelni. Lehet, hogy a „józan ész csődjével” kell hónapokot belül megbirkóznunk...?

A dolgok, folyamatok végül is kiszámíthatatlanok. A kiszámíthatatlanság legregnásabb tényezője jelenleg alighanem a Szovjetunió, ahol a köztársaságok függetlenségi törekvései egyelőre elképzelhetetlen fejleményekkel járhatnak. Az máris alapvetően fontos részinformációnak tűnik, hogy mintha kialakulóban lenne a balti köztársaságok szolidaritása, amennyiben Észtország Moszkva utasítása ellenére is átengedi területén a Litvánianak szánt élelmiszer-szállítmányokat. Lehet, hogy tovább repedezik majd a blokádnak? És valóban repedezhet, egyáltalán?

Amit még figyelmükbe ajánlunk: a Fidesz néhány kérdésben elfoglalt álláspontjáról szóló írásunk, lapunk 3. oldalán. Szávay István

Reális esély az EK-tagságra?

Bethlen István, a Magyar Demokrata Fórum gazdasági szakértője az MTI-nek adott nyilatkozatában meggyőződéssel fejezte ki, hogy Magyarország belátható időn belül, 1992 és 1995 között teljes jogú tagja lehet az Európai Közösségnek.

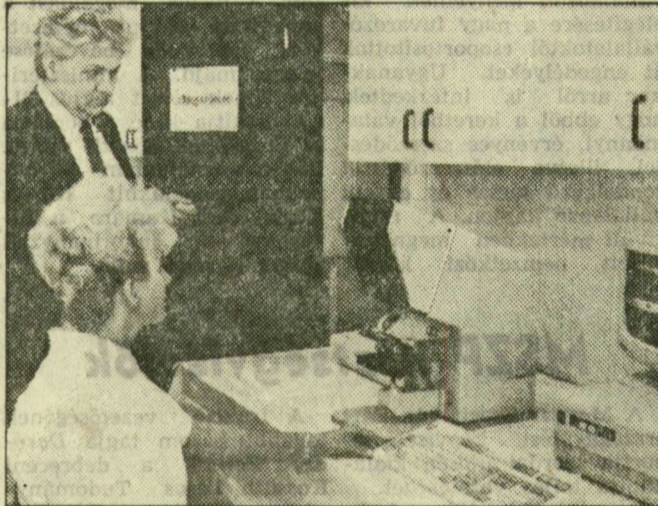
Véleménye szerint hazánkban az elkövetkezendő években — ha stabil marad a politikai helyzet, és megkapjuk azt a nyugati segítséget, amelyre szükségünk van — olyan mérvű gazdasági fellendülés következhet be, amelynek révén az ország elérheti jó néhány EK-ország gazdasági színvonalát. Bethlen István szerint a Közösségnek is érdeke, hogy Magyarország belépjen tagjai sorába, hiszen ily módon hazánk híd szerepet tölthet be a nyugat-európai régió, valamint a közép- és kelet-európai országok között. Így az EK kiterjesztheti piacait és tevékenységét ezekre az or-

szágokra, valamint a piaci szempontból mind fontosabbá váló Szovjetunióra. Magyarország egyébként önmagában is attraktív piac- és befektetési lehetőség nyugati cégek számára.

Az MDF gazdasági szakértője szerint alapvetően a Magyarország felvételével kapcsolatos nyugat-európai félelmek, és indokolatlan a napokban nyilvánosságot kapott, ezzel kapcsolatos brüsszeli cáfolat. Mint mondtam, annak idején, amikor Spanyolország, Portugália és Görögország kérte felvételét a Közös Piacba, ugyan csak kétségek merültek fel, ám végül is bebizonyosodott, hogy a déli terjeszkedés előnyére vált az EK-nak.

Bethlen István arra is emlékezett, hogy az utóbbi hónapokban nyugat-európai kormánykörök, s maga az EK vezetősége is elismerték Magyarország kezdeményező szerepét a közép- és kelet-európai átalakulásban.

Celladam-laboratórium Szegeden

Kovács Ádám és Maróti doktor a laboratóriumi műszerek előtt.

Az országban Szeged a nyolcadik hely, ahol Celladam-laboratóriumot nyitott a Kovács Ádám vezette Celltech Kft. Az Agrober Mérey u. 6/B alatti székfőzárban helyet kapó diagnosztikai laboratórium felszerelése mindössze egy mikroszkóp és egy számítógép, munkatársi gárdája öt fő. A szegedi laboratóriumi munkacsoport orvos vezetője nem is lehetne más, mint Ördöghné dr. Maróti Erzsébet, aki — a viharos kezdeteken — orvostudományi doktori fokozatát is vállalta a rákos betegek Celladam-terápiáját. Az új laboratóriumban, mint a neve is mutatja, diagnosztizálnak, s a Celladam-cseppekkel igyekeznek helyreállítani a szervezet immunrendszerének egyensúlyvesztését. Nem daganatos betegeket gyógyítanak. Erre a tényre szigorúan és nyomtatékosan felhívták a figyelmet. A Celladam-laborban a páciens levett vérében

kutatják az immunegyensúlyt. A felborult védekezőrendszer ugyanis valamilyen betegségre utal. De korántsem biztos, hogy daganatra. Amennyiben a mikroszkópos, számítógépes vérvizsgálat pozitív eredményt mutat, akkor javasolják az egy hónapos Celladam-cseppkúrát. A kontrollvizsgálatok eredményétől függ a Celladam-terápia időtartama. A negatív vérvételi eredmény jelzi, hogy a cseppek hatására a szervezet immunegyensúlya helyreállt.

Az első vérvételért 300 forintot kérnek, pozitív eredmény esetén a kontrollvizsgálatokat azonban már térítésmentesen, azaz ingyen végzik el a laboratórium munkatársai.

A tegnapi ünnepélyes laboravatón — ahol az orvostársadalom helyi vezetőivel nem találkoztunk — Kovács Ádám (Folytatás a 2. oldalon.)

Talán az idén feledhetjük

Az aszály nagy mumus

A napokban lehullott csapadék annyira kellett már a mezőgazdaságnak, mint egy focimeccsen az utolsó percben lött egyenlítő, netán győztes gól. Mindez annyit jelent, hogy továbbra is versenyben maradtak a növények, s nem eleve elképzelhetetlen egy kiegyensúlyozott, jó termésű esztendő. Elbizakodásra nincs ok, mivel az aszályos esztendők sora, párosulva a száraz téllel, az alsóbb talajrétegek vízkészletét a minimálisra csökkentette. Tartalékok híján, legalább olyan május és június kellene, mint amilyenre az április sikeredett. Szemre szép, üde zöld most a határ. Az enyhe időjárás miatt a megszokottnál 2-3 héttel előbb tart a természet órája.

A Mihályteleki Új Élet Tsz területének zöme ragados, kötött talaj, mégis amint kisütött a nap, órák alatt megszikkadt a felső réteg, s folytathatták a pár napra szünetelő tavaszi munkákat. Ebből is látszik, volt hova szivárogni a csapadéknak. A zuhancsal szemben az áztató eső előnye még, hogy nem cserepedett meg a föld felszíne. A napraforgó vetése még e héten befejeződik, s rögtön utána a kukorica kerül a földbe. A szárazság éveivel vetésszerkezet-váltásra kényszerítették a szövetkezetet. Tavaly például a kukorica csak harmadtermést hozott. Most a saját állattalomány szükségleténél is kisebb területen mertek kukoricát vetni. Helyette a viszontagságokat jobban tűrő, exportpiacon gazdára talált fénymag és a borsó tűnik gazdaságosabbnak.

A nagy hagyományokkal rendelkező fűszerpaprika tavaly rendkívül rosszul fizetett. Ezt a növényt a tagok a háztájiban termesztik, s az idén is kitartanak mellette. Annyi a különbség, hogy a 340 hektáros terület zömén a vetés helyett az ültetést választják. Így a kelés rizikója mellett a korábbi érésnek köszönhetően az őszi fagyok kártétele is kisebb. A helyi szarvasbirtos felvásárlást jelent, a 2 éve még 20 hektáros pritamipaprika helyett az idén már 70 hektáron foglalkoznak ezzel az igényes, de keresett növényvel. Az ültetést körülbelül két hét múlva kezdik, az önszerveződő csapatokat a téssz látja el palántázógépekkel.

Az őszi árpa kalásza már „hasban” van, így ennek az utolsó pillanatban érkezett a termést, „hizlaló” csapadék. A búza még nem volt ilyen kritikus állapotban, de most ez is ugrásszerű fejlődésnek indulhat. Az Öttömösi Magyar László Téesszen szintén most váltja a napraforgóvetést a kukoricára. Az utóbbinál az elkövetkezendő hónapok időjárása döntő érdemes-e csövesnek hagyni, vagy silótakarmány készülő belőle. A burgonyából a tavalyi túlkínálat miatt kevesebbet vetettek, de a kelés optimális körülményei jobb

hozamot ígérnek. Az új telepítésű szőlőben, hatvan hektáron az életképtelennek bizonyult vesszőket pótolják. Ki tudja, mire termőre fordul, visszatér-e az alföldi szőlő és bor presztízse? A korábbi 160 hektár termőszőlőből mára csak 30 hektár maradt. A magas művelésű táblák a fagyos évtizedekben sorra romlottak le arra az állapotra, amikor már a legkisebb rossz az ültetítés jelentette. Így most a baromjárás ősi legelője 90 hektárral gyarapodott. Hogy használni fogják vagy bérbe adják legelőnek, még a jövő titka. A közönségben levő szarvasmarhákból, juhokból sokat kiadtak a tanyaikra, így várható ilyen igény. Lábbon álló lucernát is értékesítenek az állattartó tagoknak.

A spárgaszeton javában tart. A 12 hektáros területen a részesművelők nap mint nap „zsákmányért” böngészik végig a homokkupacokat. Elfogadható, 30 mázsás hektáronkénti hozam ígérkezik az idén.

A nedves időszakot a gyomok és a gombabetegségek is kedvelik. Ezért a burgonya és napraforgó gyomirtása, az őszi barack és téli alma növényvédelme is e napok kiemelt feladata.

Ruzsán, a Népszabadság Téesszen a szépen kikelt burgonyát ekézik, kapálják. A napraforgót a szokásosnál korábban vetették, így már szépen „sorol”. Szerencsére a jelentős szélkár, homokviharak ezúttal elmaradtak. A gabonában foltokban már jelentkezett az aszálykár. A legjobbkor jött az eső, a búza kalászdifferenciálódásának idejére. A zöldrozs betakarításának és a lucerna első kaszálásának is itt az ideje. A gyümölcsösökben jók a terméskilátások, a fagyveszélyes időszak jórészt már átvészelték a fák, remélhetően végleg.

Mindent egybevetve, eddig ez a tavasz az utóbbi évek legjobbjika. A termés azonban még sokat „alszik” kint a szabad ég alatt. Termelőnek, fogyasztónak nagy kő esne le a szívről, ha a nyarat és az őszt is hasonlóan minősíthetnék.

T. Sz. I.

Szép új (?) világ

Megnyugodtam. A Magyar Nemzet szerdai számában közölt interjúban Torgyán József elosztatta minden félelmemet. Gondolom, másokét is. Hiszen Torgyán úr sem érti, miért kelthetett bárkiben is félelmet az, hogy ő töretlenül harcol az igazságért. Értünk. Mert Torgyán úr tudja, mi az igazság. Történettudományi és művelődéstörténeti jártasságát már a kampány során megcsillogtatta. Szombati szegedi beszédével is meggyőzött mindenkit történelemlátásának nemes egyszerűségéről. Hiszen az ezredéves magyar sor minden csapása — beleértve a középkori pestisjárványokat! — sem hozott ránk annyi nyomorúságot, mint az elmúlt negyven év — mondotta. Csak csodálkozhatunk azon, hogy ez eddig másnak nem jutott eszébe. De megoldott nekünk Szegeden Torgyán doktor kemény alkotmányjogi kérdéseket is. Mindenféle jogász vitatkozik azon, hogy kell-e kétharmados parlamenti szavazattöbbség az alkotmánymódosításhoz. Miért nem hallják már meg az „igazságot”? Hiszen ez is oly egyszerű: nem kell! Torgyán úr leghengerlő érve szerint pedig azért nem, mert „ekkor többsége nincs a most

alakuló kormánykoalíciónak, így az ellenzéknek módjában áll leszavaznia a kormány javaslatát”. Annak a fölvetése, hogy parlamentáris rendszerek alkotmánya mégsem csupán az éppen kormányon levő politikai párt(ok) hatalmi eszköze, hanem egy össznemzeti konszenzus jogi formájú kifejeződése, nyilván csak akadékoskodás. Új kormány-nak új alkotmány. Érthetetlen, hogy a modern demokráciákban miért nem így csinálják. Inkább küszködnek az ellenzékkel, győzködjük, keresik a kompromisszumokat. Ahelyett, hogy alkalmaznák a pártfőügyész úr által kilátásba helyezett megoldást: „Nem fogunk semmilyen vonatkozásban megengedni olyan parlamenti magatartást, ami ennek a kormánynak a munkáját nehezítené.”

Nos, bevallom, a parlamentarizmus, a demokrácia és a magyar történelem alapkérdéseiről szóló, szegedi Torgyán-seminárium után aggódtam egy kicsit. De szerencsére, csak pár napom volt a nyugtalankodásra, az említett Magyar Nemzet-interjú tisztázott minden félreértést. Ebből megtudhattam: „Az ellenzékiségnek azonban megszűnt a létalapja, mert hiszen el-

lenzéki kormány fog uralomra kerülni.” Torgyán úr briliáns pluralizmuskonceptója szerint tehát amíg ő volt ellenzékben, addig az ellenzékiség „létalappal” bírt, de ez az ő és pártja hatalomra kerülésével azonnymod meg is szűnt. E felfogásában még az az egyre biztosabbá váló lehetőség sem zavarja, hogy a korábbi ellenzék egy része az új Parlamentben is ellenzék marad.

De hisz miért fáj az én fejem ezért — és a többi — ellenzékért, amikor Torgyán József, a Független Kisgazdapárt parlamenti frakciójának vezetője szerint: „Aki most ellenzéki akar lenni, az lényegében a hazájával szemben lép fel.” Az én hazám az ő kormánya tehát, hazafi én csak kormánypartiként, de legalábbis lojálisként lehetek. A hazátlanok pedig csak féljenek. Nincs „létalapjuk” a magyar ég alatt. Hogy mit szól mindehhez Orbán Viktor vagy Kis János? Anus József vagy Pozsgay? Nos, az ő válaszukat sejttem. Ok már megszokták, hogy hazafiságukat mások minősítsék. Kéretlenül és megfélembizhetetlenül. Kíváncsi inkább arra lennék, hogy mit szólnak erre Torgyán úr párttársai és koalíciós partnerei? Tényleg ilyen egyszerű ez, uraim?

Kovács László